

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΕΠΑΛ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2026

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η Δραστηριότητα

A.1.α

Ο συνεντευξιαζόμενος υποστηρίζει ότι τόσο η απουσία σταθερότητας όσο και η υπέρβαση αποτελούν τις δύο βασικές αρχές του μπάσκετ. Ειδικότερα, στη σύγχρονη μεταβαλλόμενη κοινωνία κρίνεται απαραίτητη η δυνατότητα του ανθρώπου να προσαρμόζεται σε νέα δεδομένα και καταστάσεις πάντα στο πλαίσιο συνεργασίας με τους συνανθρώπους του. Παράλληλα, η στοχοθεσία, η προσωπική εξέλιξη και οι φιλοδοξίες πρέπει να αποτελούν τα σημαντικότερα κίνητρα του με σκοπό την ανέλιξη του.

A.1.β

Αφήγηση → όταν ήμουν έξι ετών...κανονική μπάσκετα

Μεταφορική χρήση γλώσσας → βαθιά, ανθρώπινος και εμπνευσμένος τρόπος

Ασύνδετο σχήμα → ισχυρός, βασικός, βιώσιμος προσανατολισμός

Ευθύς λόγος → “Κοίτα ψηλά”

Α' ρηματικό πρόσωπο → ήμουν, έμαθα

2^η Δραστηριότητα

A.2.α

Ο τίτλος θεωρώ ότι είναι επικοινωνιακά αποτελεσματικός. Πρώτα από όλα προϊδεάζει τον αναγνώστη για το περιεχόμενο του κειμένου, καθώς γίνεται σαφής αναφορά στο άθλημα του μπάσκετ και την θετική του κοινωνική διάσταση. Παράλληλα, προσελκύει το αναγνωστικό ενδιαφέρον με την ερωτηματική του διατύπωση. Το ερώτημα, σε συνδυασμό με την χρήση της υποτακτική έγκλισης “θα μπορούσε να σώσει”, προβληματίζει γύρω από την δυνατότητα που έχει το μπάσκετ να βελτιώσει τον κόσμο. Χαρακτηριστική είναι η μεταφορική χρήση της γλώσσας της λέξης “σώσει”, η οποία επηρεάζει ψυχικά τον δέκτη.

A.2.β

Η δεύτερη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με την μέθοδο της αναλογίας. Αναλυτικότερα, ο συγγραφέας παρομοιάζει το μπάσκετ με την ζωή επισημαίνοντας ότι όπως το μπάσκετ ζητάει από τον παίχτη να αψηφήσει την βαρύτητα και να πετάξει,

έτσι και στην ζωή οφείλουμε να επιδιώκουμε αυτό που φαίνεται ανέφικτο. Ο συγγραφέας αξιοποιεί την αναλογία ως κεντρικό επιχειρηματολογικό και υφολογικό εργαλείο επιτυγχάνοντας μια σαφή απεικόνιση αφηρημένης έννοιας, δηλαδή της υπέρβασης των ορίων. Ως μεταφορική αναλογία προσδίδει στο κείμενο ζωντάνια, παραστατικότητα και αισθητική απόλαυση.

A.2.γ

δυσπιστία $\neq$ πίστη, ευπιστία

αποσύνθεσης $\neq$ σύνθεσης, συγκρότησης

μεταβαλλόμενο $\neq$ σταθερό, αμετάβλητο

3^η Δραστηριότητα

A.3

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ζητείται άρθρο που θα αναρτηθεί σε σχολική εφημερίδα

Τίτλος: “Κυνηγώντας το όνειρο”

Πρόλογος: Αναμένεται αφόρμηση (Το κείμενο αναφοράς 1 ή επίκαιρο γεγονός) και ομαλή μετάβαση στο κύριο μέρος με αναφορά στο ζητούμενο

Κύριος μέρος

Ζητούμενο: **Εφόδια που χρειάζεται ένας νέος άνθρωπος για να εκπληρώσει τα όνειρά του**

- Εμπιστοσύνη στον εαυτό του (Μη λογοτεχνικό)
- Δυνατότητα προσαρμογής (Μη λογοτεχνικό)
- Στοχοθεσία, φιλοδοξίες (Μη λογοτεχνικό)
- Υπέρβαση ορίων (Μη λογοτεχνικό)
- Πνευματικά εφόδια: καλλιέργεια λογικής και κριτικής ικανότητας, οξύνονια, φαντασία
- Αυτογνωσία: αυτοκριτική, αυτοέλεγχος, αρμονικές σχέσεις με τον εαυτό του
- Ηθικοπλασία: ηθικοποίηση εαυτού, ανώτερα αισθήματα αλληλεγγύης
- Ψυχικά εφόδια: θέληση, αποφασιστικότητα, υπομονή, θάρρος, τόλμη
- Κοινωνικοποίηση: συντροφικότητα, συνεργασία
- Επαγγελματικά εφόδια: ανάπτυξη ικανοτήτων για επαγγελματική κατάρτιση

Επίλογος: Συμπέρασμα ή ανακεφαλαίωση

Ο-Η Αρθρογράφος

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η Δραστηριότητα

B.1

Το ποιητικό υποκείμενο περνά την καθημερινότητά του με πληρότητα. Η πληρότητα αυτή προκύπτει από τα συναισθήματα που βιώνει αλλά και από τις πνευματικές του δυνάμεις. Αποφασίζει, λοιπόν, να “ζωγραφίσει” την ζωή του χρησιμοποιώντας ως μέσο έκφρασης την καλλιτεχνική δημιουργία, η οποία συνδυάζει αίσθημα (“χρώματα”) και νου (“σκέψης το εργαστήρι”) τόσο κατά τη σύλληψη όσο και κατά την πραγμάτωση της

2^η Δραστηριότητα

B.2.α

Α' ενικό οριστικής → “ζωγραφίζω”, “παίρνω”, “ταξιδεύω”

Με την χρήση της οριστικής δηλώνεται ένα πραγματικό γεγονός.

Α' ενικό υποτακτικής → “να ζωγραφίσω”

Με την χρήση της υποτακτικής δηλώνεται επιθυμία.

Μεταφορά → “υλικά από της σκέψης το εργαστήρι”

Επανάληψη → “με ποιήματα”, “τις μέρες”

Προσωποποίηση → “κι έχω ένα όνειρο που με παιδεύει”

3^η Δραστηριότητα

B.3

Στους τελευταίους στίχους το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει το όνειρο του “να ζωγραφίζει τις μέρες όλους του κόσμου με ποιήματα”, ώστε αυτές να γεμίζουν “ήλιο” και “γελαστά παιδιά”. Το όνειρο αυτό δεν είναι ατομικό αλλά οικουμενικής εμβέλειας, συλλογικό και βαθιά ανθρώπινο. Η ποίηση παρουσιάζεται ως δύναμη που μπορεί να μεταμορφώσει την πραγματικότητα, όχι μόνο της ποιητικής φωνής αλλά ολόκληρου του κόσμου, να δώσει χρώμα στη ζωή και να την φωτίσει. Ήδη από την αρχή, το ποιητικό υποκείμενο δηλώνει ότι ζωγραφίζει τις ημέρες του με ποιήματα και παίρνει τα χρώματα “από της καρδιάς το αλφαβητάρι”, δηλαδή από τα συναισθήματα και την εσωτερική του ευαισθησία.

Το όνειρο αυτό μπορεί να εμπνεύσει τους σημερινούς νέους, γιατί τους καλεί να μη μένουν παθητικοί απέναντι στην σκληρότητα της εποχής. Αντίθετα, τους προτείνει να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία, την τέχνη, την αγάπη και την δημιουργικότητα, για να κάνουν τον κόσμο πιο φωτεινό, ανθρώπινο και ελπιδοφόρο.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΑΡΓΥΡΗ ΣΙΡΔΑΡΗ